

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

1027 Budapest, Fő utca 68. Postacím: 1371 Budapest, Pf. 433.
Tel/fax/üzenetrögzítő: (06-1) 201-84-43 e-mail: mant@freemail.hu
www.mant.hu Számlaszám: 10300002-20617536-00003285

2007. IX. szám

szeptember

† Dr. Mészáros István
1950-2007

Váratlan hirtelenséggel elhunyt a Magyar Asztronautikai Társaság egyik aktív főtítkárhelyettese, az amerikai űrhajózási program egyik kiváló magyar ismerője. Szakmáját tekintve orvos, aki az Országos Onkológiai Intézetben dolgozott aneszteziológus főorvosként.

Az űrkutatói, űrhajózási események, eredmények, hírek fanatikus figyelője és gyűjtője volt. Űrismereteit nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel terjesztette is előadásokon, rádiós és televíziós nyilatkozatokban, ismeretterjesztő cikkek és könyvek formájában. Társszerzője volt az első magyar űrenciklopédiának, az „*Űrtan*”-nak (1997) és „*A világűr meghódításának első 50 éve*” c. könyvnek (2007).

A Magyar Asztronautikai Társaságban régóta tevékenykedett, különösen szerette a MANT évente megrendezett ifjúsági esszépályázatát, amelyben állandó bíráló és értékelő munkát végzett. Ennek elismeréseként a MANT egyik, kétfős ifjúsági „űrcsapatának” kísérőjeként a Hunstville-i Űrtáborban tanároknak szóló űrhajós-tréningen is részt vett. Erről az élményéről óriási lelkesedéssel mesélt

Állandó és egyik legpontosabb szerzője volt az *Aeromagazin* folyóirat űr-rovatának, ahol sokat írt az amerikai űrhajózási programokról, a Gemini, az Apollo és a Skylab űrrepülésekről. Különösen érdekelte a Hold- és Mars-kutatás és természetesen az űrrepülések orvosi vonatkozásai. A folyóiratban tervezett Mercury űrrepülés-sorozatát már nem tudta megírni.

Mészáros Pistától szomorú szívvel búcsúzunk a hazai űrkutató és ismeretterjesztő barátai nevében.

Dr. Horváth András

Pályázati hírek:

A Mecenatúrára vetélkedő ügyében beadott pályázatunkra az előleget megkaptuk, a rádió-műsoros pályázat rész-elszámolása folyamatban van, illetve beadtunk egy újabb pályázatot az idei IAF-tagdíjra is.

Az NCA-hoz a működési költségekre beadott pályázataink közül az egyikre megkaptuk támogatást, a másokra pedig – amely szintén elfogadást nyert – várjuk az ígért összeget (mindkettő töredéke csupán az eredetileg benyújtott igényünkhöz képest, ennek ellenére mindenképp anyagi segítség).

Madai Péterrel, Pechlof Gabriellával, valamint Vaskúti Györggyel gazdagodott – a korábbi körleveleinkben ismertettek felül – azok névsora, akik a MANT-ot a jubileumi kiadványunk megjelentetésére, illetve tagdíjuk megtoldására küldtek támogatást, továbbá *Bencze Pál, Mészáros István, Szemerey István* kiemelkedő mértékű hozzájárulással támogatta a MANT-ot – a plafon ismét ötjegyű!

Mindannyiuknak köszönjük, és reméljük, hogy a támogatók lapzártakor félbemaradt listája tovább bővül!

A XXV. Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szeminárium

2006. november 6. és 8. között szervezte meg Sopronban az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetben a MANT, valamint a Magyar Űrkutatási Iroda és az érdekelt intézmények a jubileumi XXV. Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szemináriumot. Ez a szemináriumsorozat a leghosszabb a MANT által gondozott rendezvények közül. A Szeminárium központi témája ezúttal a Nemzetközi Heliofizikai Év (IHY) 2007, a Nemzetközi Geofizikai Év (IGY) 50. évfordulója, a Planet Earth nemzetközi programokhoz történő hozzájárulás volt. A szemináriumon 37-en vettek részt 10 intézmény képviselőjében. Az elhangzott előadások száma 27 volt, amelyeknek tárgya a helioszférától a klímaváltozásig terjedt. Tájékoztatás hangzott el a Nemzetközi Heliofizikai Év-ről (IHY), a helioszféra szerkezetéről, a Naprendszer mágneses terének változásáról, napfoltok és szoláris sebességterek kapcsolatáról, a Föld plazmakörnyezetének kutatásában elért újabb eredményekről, turbulens dinamikai folyamatok vizsgálatáról a Föld körüli térségben, hot flow anomáliák globális tulajdonságairól. Előadások hangzottak el Nap-Föld kölcsönhatásokkal kapcsolatos plazmamérések szimulációjáról, a napszél mágneses terének korrelációs függvényeiről, ionok szóródásáról a lökéshullám előtti térségben, valamint a paleomagnetoszférák magnetohidrodinamikai modellezéséről. A továbbiakban szó volt a naptevékenység előrejelezhetőségéről, a naptevékenység és az űrklíma kapcsolatáról, a műholdas rövid távú időjárás előrejelzés lehetőségeiről, rövid nagy amplitúdójú mágneses struktúrák vizsgálatáról a Szaturnusznál, a jégholdak aktivitásáról, az MM 100 geomágneses pulzációk észlelésére szolgáló nemzetközi meridionális állomáslánccról. Hallhattunk egy új whistler inverziós modellről, automatikus whistler detektorról, anomalisztikus whistlerek vizsgálatáról, a föld-ionoszféra üregrezonátor és a globális zivatartevékenység nappali-éjszakai aszimmetriájáról, ennek az aszimmetriának SR tranziensek segítségével történő vizsgálatáról, a semleges sűrűségben mutakozó feltételezhetően meteorit eredetű, nagy amplitúdójú hullámokról, űrdozimetriai mérésekről szilícium detektoros teleszkóppal, valamint a Pille dózismérő rendszerrel.

Az előadások teljes vagy rövidített szövegét a MANT az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet Geofizikai főosztályának anyagi támogatásával fogja megjelentetni.

A következő Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szemináriumra remélhetőleg 2008-ban kerülhet sor. Ennek helyére és pontos időpontjára vonatkozó javaslatokat vár

Bencze Pál

MTA Geodéziai és Geofizikai
Kutatóintézet, 9401 Sopron, Pf. 5.
bencze@ggki.hu

Intéző Bizottságunk augusztus 27-én ismét összeült, azonban – a csekély részvételi létszám miatt – nem volt határozatképes.

Az elmúlt években világszerte megnövekedett a „spam”-ek (kéretlen reklámlevelek) száma. Hozzánk is rendszeresen érkeznek, még olyanok is, amelyeknek „mi magunk vagyunk” (tehát a mant@freemail.hu) a feladója. Nagyon kérjük, bánjanak óvatosan a látszólag a mi e-mailcímünkről érkező, gyanús, netán angol vagy egyéb idegen nyelvű e-mailekkel!